

■ Desenvolupament social i cultural

✓ Programa de formació per a la gent gran

L'allargament de l'esperança de vida, les jubilacions anticipades, els avenços en assistència social i en salut fan que el col·lectiu de les persones grans amb qualitat de vida sigui molt significatiu en la societat d'avui. La Universitat de Girona (UdG) s'ha implicat en activitats relacionades amb la formació universitària de la gent gran amb dos programes: les aules d'extensió universitària de la gent gran, com a espai de formació permanent adreçat a la gent gran per refrescar la cultura adquirida i accedir a coneixements nous, i el Programa de formació per a majors de cinquanta anys, que proporciona a la gent gran un espai per al coneixement, la reflexió i el diàleg intergeneracional que, a diferència dels estudis reglats, no porta implícit l'objectiu de la professionalització. D'ençà que es va iniciar aquest Programa per a majors de cinquanta anys, el nombre d'alumnes matriculats ha anat en augment. Els itineraris amb més demanda són els d'humanitats seguits pels de ciències socials.

✓ Impulsant la gestió professional de la nova cultura

L'any 1989, la Universitat de Barcelona (UB) va posar en marxa el Màster en Gestió Cultural per formar els professionals que els nous serveis de cultura públics i els seus interlocutors privats necessitaven. La formació en el Màster ha anat estretament lligada a la recerca aplicada i a les propostes de reflexió col·lectiva i de divulgació a través de publicacions, seminaris i jornades. Aquest treball, ha transcendit fora de Catalunya, amb una forta presència a les xarxes de formació i de professionals europees, llatinoamericanes i nord-americanes, així com en l'assessorament a organismes intergovernamentals (UNESCO, UE, Banc Interamericà de Desenvolupament, Organització d'Estats Interamericans). Alguns dels més de mil cinc-cents alumnes graduats al llarg de vint anys han assolit responsabilitats importants, com consellers, secretaris generals o directors generals de diversos governs catalans i de l'estranger. En l'àmbit privat, avui majoritàri, molts graduats són directors, consellers delegats o gerents d'empreses i entitats culturals.

✓ Aprofundir en la història per entendre el present

El Centre d'Estudis Històrics Internacionals (CEHI) fundat l'any 1949 per Jaume Vicens i Vives i ubicat en la rèplica de l'emblemàtic Pavelló de la República a Barcelona, és una de les institucions de recerca i documentació històrica de més llarga trajectòria de la Universitat de Barcelona (UB). Les seves principals activitats són la recerca, la docència i la difusió. Dues línies marquen els objectius del CEHI: l'aprofundiment en la història més recent de Catalunya –Guerra Civil Espanyola, Franquisme i Transició– i el desenvolupament de la dimensió internacional del CEHI. La doble vessant de recerca del CEHI ha permès la creació del Grup de Recerca i Anàlisi del Món Actual (GRANMA), reconegut i finançat per la Generalitat de Catalunya. La difusió i transferència de coneixements s'ha materialitzat en l'organització de cursos que han contribuït a fer arribar al gran públic episodis cabdals de la història recent i exposicions a partir, fonamentalment, del ric fons del CEHI.

✓ La recerca com a dinamitzador turístic i cultural

El projecte Parc natural i arqueològic observatori de la Via Augusta (Montmeló-Montornès) és un exemple de l'impacte que a nivell patrimonial, ambiental i social té l'entesa entre un centre de recerca i l'Administració local. El projecte de recuperació científica i de dinamització cultural de Can Tacó-Turó d'en Roina és una iniciativa que vol donar resposta al gran interès mostrat pels Ajuntaments de Montmeló i de Montornès del Vallès per recuperar del seu patrimoni. El jaciment de Can Tacó és un dels pocs enclavaments fortificats d'època romano-

republicana que hi ha a Catalunya, del qual encara avui resta molt per conèixer i mostrar. Atesa la importància del jaciment, l'Institut d'Arqueologia Clàssica de Catalunya (ICAC) vinculat a la Universitat Rovira i Virgili (URV), va assumir la responsabilitat de gestionar el projecte de recerca i la redacció d'un Pla director. Des del 2004 fins avui s'han dut a terme diverses campanyes de prospecció, excavació i consolidació d'estructures.

✓ **Arrelar els estudis universitaris en el territori**

En l'actualitat, a la Universitat de Girona (UdG) existeixen vint càtedres que tenen la funció de promoure l'estudi i la recerca per mitjà de l'organització d'activitats de formació, debat i difusió del coneixement en diversos camps temàtics. Són càtedres cofinançades per la Fundació Girona, Universitat i Futur, altres institucions (ajuntaments, Diputació de Girona, Bisbat de Girona, Síndic de Greuges de Catalunya i Cambra de Comerç) i empreses. Les càtedres han permès fer present la universitat en el territori i en la societat de les comarques gironines. I alhora han possibilitat actualitzar i renovar la tradició de l'extensió universitària. Importants municipis de les comarques gironines disposen d'una veritable *antena* universitària mitjançant una càtedra. A banda de la ciutat de Girona, n'hi ha a Figueres, Olot, Banyoles, Torroella de Montgrí, Palafrugell, Sant Feliu de Guíxols, Santa Cristina d'Aro i Castell-Platja d'Aro.

✓ **Cooperant amb les universitats de l'Àfrica subsahariana**

Des de l'any 2009, l'ACUP impulsa un programa de cooperació estratègica amb les universitats de l'Àfrica subsahariana per crear aliances estables de llarga durada en formació, recerca i transferència de coneixement, amb un enfocament especial en la gestió universitària. En el marc d'aquest programa s'ha desenvolupat el Projecte de Desenvolupament Institucional i de Formació en Gestió Universitària (Projecte DIGU) en el que han participat universitats de Madagascar, Senegal, Moçambic, Guinea Equatorial i Camerun. Aquest projecte ha contribuït a reforçar les capacitats institucionals de les universitats participants a través de la formació i la mobilitat de directius i gestors, l'intercanvi d'experiències i la creació d'una xarxa de coneixement, i ha assentat les bases per a una col·laboració estable i per estendre-la a d'altres països de la cooperació catalana i espanyola.

✓ **La ciència al servei del progrés**

Investigar i buscar solucions als problemes de salut que afecten de manera específica als països en desenvolupament és una estratègia fonamental per trencar el cercle viciós de malaltia i pobresa en el que es troben aquests països. Aquest és l'objectiu fonamental del Centre de Recerca en Salut Internacional de Barcelona (CRESIB), creat l'any 2006, que capitalitza la llarga trajectòria assistencial, docent i investigadora de l'Hospital Clínic –l'IDIBAPS– i de la UB. La recerca està articulada a l'entorn de les malalties que afecten a les poblacions més vulnerables del planeta i els nous reptes sanitaris que deriven dels moviments poblacionals i les patologies emergents. La creació del CRESIB ha permès donar continuïtat i potenciar recerca de primera línia en malalties relacionades amb la pobresa (malària, infeccions respiratòries agudes, diarrees, sida, tuberculosi) i patologia importada (malaltia de Chagas). A la vegada, s'estan formant nombrosos investigadors tan de països desenvolupats com de països en vies de desenvolupament.